

[Carl P. Jensen.]

at det alligevel så ud til, at det skulle lykkes for regeringen at få dette lovkompleks og de nu foreslåede ændringer i land.

På den ene side har oppositionen givet udtryk for sin utilfredshed; man har betegnet lovforslagene som den rene socialisering, som en grov tilsidesættelse af grundejernes interesser og som en gravtalt over det private byggeri. På den anden side har vi oplevet en propaganda og en hetz mod lovforslagene ud fra stik modsatte synspunkter, idet det er gjort gældende, at nu blev lejerne ladt i stikken over for udlejernes grove udnyttelse, og at det private byggeri fik en monopolstilling, hvorved spekulation fremmedes.

Jeg vil gerne sige, at begge parter har uret i denne propaganda og disse påstande. Når man fra kommunistisk side har prøvet at rejse en helt urimelig protestbevægelse mod lejelovsforslaget, er det slet ikke ud fra saglige endsige realpolitiske motiver. Det er alene for at benytte lejligheden til at tale om noget andet end det, der optager sindene hos dem, der i øjeblikket er i tvivl om, hvorvidt de skal følge den bløde eller den hårde kerne. Nej, sandheden er den, at lovforslagene i den skikkelse, de nu har fået, er resultatet af en kompromisløsning, den eneste løsning, der har kunnet bære igennem. Jeg føler mig helt overbevist om, at både retsforbundets og det radikale venstres medlemmer på adskillige områder vil kunne give udtryk for utilfredshed med mange enkeltheder i de foreliggende lovforslag. Der er mange ting, der ikke opfylder disse to partiers ønsker og forventninger, og det vil de også få at vide hos deres vælgere, som vi vil få det tilsvarende at vide hos vore. Lige så sikkert er det imidlertid, at hvis den højtærede boligminister havde haft mulighed for at støtte sig til et socialdemokratisk flertal, havde lovforslagene haft et helt andet indhold; så havde det almennyttige boligbyggeri fået en helt anden placering, alene af den grund at vi har den bestemte opfattelse, at det at bo,

det skal være hævet over enhver form for privat spekulation. Tilsvarende synspunkter ville vi havde anlagt også over for en lejerbeskyttelse. Vi synes fortsat, det er helt urimeligt at mene, at først skal den indbetalte husleje kunne nedbringe en ejendoms prioritering, og derefter skal der på ny optages dyre lån, der igen skal øve indflydelse på lejen og så igen medføre kravet om øget afkastning og højere leje.

Vi er tilhængere af en effektiv lejekontrol, når man nu engang må acceptere den private ejendomsret til udlejningsboliger. Vi mener afgjort, at da så mange forskellige forhold spiller ind, kan det virke helt urimeligt, at lejeforhøjelser skal gennemføres generelt efter en lineal.

Vi mener også, at man ikke skal kunne opsigte en lejer, der i alle måder gør sin skyldighed med hensyn til lejeaftalen. Jeg tror imidlertid, enhver lejer vil kunne forstå, at vore synspunkter på dette område ikke hjælper det allerbitterste, når vi ikke har den politiske mulighed for at gennemføre dem. Når nu repræsentanter for den kommunistiske lejerbevægelse prøver at bilde lejerne ind, at socialdemokratiet har svigtet lejerne interesser, er det jo en påstand, der svæver i den blå luft. Hvis vi skulle have fulgt de råd, vi har fået fra den side, skulle vi have fremsat et lovforslag om ubetinget lejestop og om nationalisering af udlejningsboliger med uopsigelighed for alle lejere. Men hvad ville resultatet af et sådant eksperiment være blevet? Simpelt hen det, at socialdemokratiet ville være kommet i mindretal. Ja, jeg kan med sikkerhed sige, at hvis socialdemokratiet havde krævet yderligere indrømmelser til fordel for lejerne end dem, der findes i det foreliggende lovforslag, ville vor skæbne være blevet nøjagtigt den samme. Hvis vi havde opretholdt vore principielle krav, ja, alene det specielle krav om, at alle, også kommuner med indtil 3 000 indbyggere, skulle omfattes af den lejerbeskyttelse, der nu findes for alle andre områder, ville vi også være kommet i mindretal; jeg skal